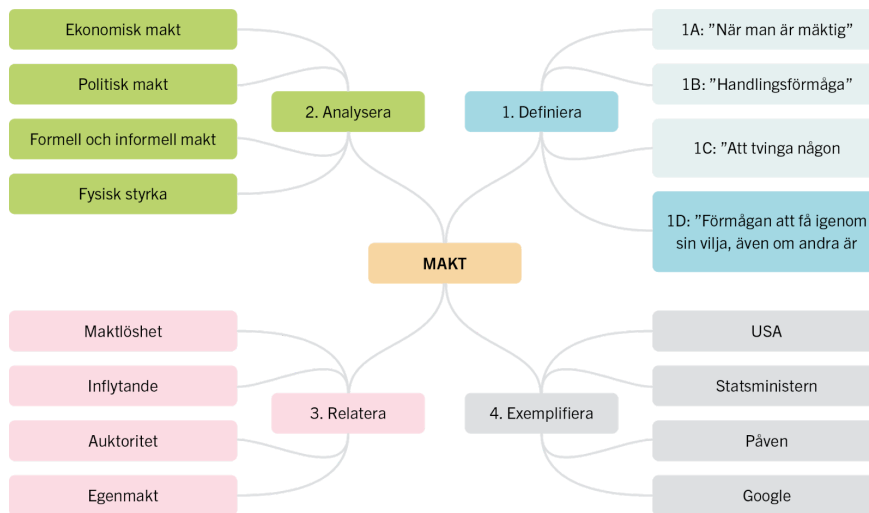

Öva på nyckelbegreppen

Öva först på kapitlets nyckelbegrepp. Gå igenom begreppen ett i taget, förklara dem för dig själv och kontrollera mot boken om du är osäker. Du kan även göra en fördjupad analys av utvalda begrepp med hjälp av metoden på s. 10 - 11 i boken. Metoden är även tillgänglig på webben under rubriken "elevstöd".

Absolut majoritet
 Deltagardemokrati
 Demokratisering
 Diktatur
 Direkt demokrati
 Egalitär demokrati
 Elitdemokrati
 Folkstyre
 Förtroendevald
 Indirekt demokrati
 Klassisk demokrati
 Konsensus
 Kvalificerad majoritet

Liberal demokrati
 Majoritetsförtryck
 Majoritetsprincip
 Mänskliga rättigheter
 Oljefällan
 Personkult
 Pluralism
 Populism
 Relativ majoritet
 Representant
 Representativitet
 Rättssäkerhet
 Socialt kapital

Teokrati
 Tillit
 Totalitär
 Valdemokrati
 Åskådardemokrati
 Övernationell demokrati

Instuderingsfrågor

Demokratins kännetecken

1. Vad kännetecknar en modern demokrati? (Boken tar upp 8 kännetecken – kommer du ihåg alla?)
2. Förklara kortfattat *varför* de kännetecken som du beskriver ovan är viktiga för demokratins funktionssätt.
3. Vad betyder "majoritetsprincipen"?
4. Vilka olika typer av majoritetsbeslut används i demokratiska styren?
5. Vad skiljer en absolut majoritet från en relativ majoritet?
6. Vad betyder konsensus?
7. Vad kallas det när folket kan välja mellan många olika åsikter och partier?
8. Ge exempel på beslut som inte kan anses som demokratiska, även om de fattas med stöd av en majoritet av väljarna.
9. Hur kan en demokratisk stat skydda medborgarnas fri- och rättigheter?
10. Vilka samband finns mellan mänskliga rättigheter och demokratiska styrelseskick?

Demokratins metoder

11. Vilka beslutsmetoder använder demokratiska styren för att folkviljan verkligen ska tillåtas styra?
12. Vilka för- och nackdelar kan du se med direkt och indirekt demokrati?
13. Hur används folkomröstningar i den svenska demokratin?
14. Vad betyder "representativitet" och vilken betydelse har representativiteten för demokratin?
15. Ge exempel på egenskaper och faktorer som kan undersökas om man vill undersöka representativiteten i riksdagen.
16. Ge exempel på olika demokratimodeller. Jämför modellernas syn på rösträtt, gränsen mellan offentliga och privata frågor samt deras syn på maktfördelning mellan folket och de valda politikerna.
17. Vad kännetecknar en liberal demokrati?
18. Vad är en "åskådardemokrati"?
19. Hur är en egalitär demokrati tänkt att fungera?

Diktaturens kännetecken

20. Redogör för några typiska kännetecken på odemokratiska stater och diktaturer. (Boken anger fem kännetecken – minns du alla?)
21. Redogör för de största skillnaderna mellan demokratier och diktaturer!
22. Hur ser situationen ut för demokratiska och odemokratiska stater i världen? Vilka finns det flest av?
23. Ge exempel på olika typer av diktaturer, både historiska och samtida.
24. Vilka grunder eller "ingredienser" kan förklara maktkoncentrationen i en diktatur? Med andra ord: på vilken grund bygger diktaturen sin makt? (Boken anger fyra grunder för diktaturer – minns du alla?)

Demokratins villkor

25. Berätta kortfattat om demokratins historia, från dess antika rötter fram till idag.
26. Vilken betydelse hade avkoloniseringen för demokratins utveckling?
27. När blev Sverige en modern demokrati, enligt din mening? Motivera ditt svar med stöd av konkreta exempel. Vad hände vid den tidpunkt då Sverige blev demokratiskt?
28. Redogör för teorin om demokratiseringens tre vågor!
29. Vilka indikatorer och villkor brukar forskarna lyfta fram som särskilt viktiga för demokratisering i ett land?
30. Nämn några av demokratins största utmaningar, dels i Sverige, dels internationellt.
31. Vad kännetecknar populistiska rörelser?
32. Vilka möjligheter och svårigheter finns med övernationell demokrati?
33. Nämn några villkor som anses viktiga för att demokratin ska överleva och utvecklas! (Boken nämner sju punkter – hur många minns du?)